

7. KDO VLASTNĚ JSEM? (2. díl)

Termostat a teploměr?

1 - PŘÍPRAVA

A. PRAMEN (VÝCHOZÍ TEXTY)

- **Římanům 12,5** „Tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy.“
- **2 Korintským 1,21** „Ten, kdo nás spolu s vámi staví na pevný základ v Kristu a kdo si nás posvětil, je Bůh.“
- **Galatským 3,26** „Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši.“
- **Galatským 3,28** „Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou.“
- **Lukáš 10,1-2** „Potom určil Pán ještě sedmdesát jiných a poslal je před sebou po dvou do každého města i místa, kam měl sám jít. Řekl jim: "Žeň je mnohá a dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň.“
- **Skutky apoštolské 13,2-3** Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: "Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, k němuž jsem je povolal." A tak po modlitbách a postu na ně vložili ruce a vyslali je k dílu.
- **Lukáš 22,31-32** "Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhal; a ty, až se obrátíš, buď posilou svým bratřím."

(Další texty jsou uvedeny v materiálech pro studenty)

B. CO JE TŘEBA ŘÍCT V TÉTO LEKCI

Pokud díky Ježíši pochopíme, kým opravdu jsme, určitě nás to přivede k další otázce: „Jak by toto vědomí mělo ovlivnit náš pohled na druhé lidi?“ Dospívající křesťané prožívají často vnitřní boj: chtějí být sami ve svém životě úspěšní, ale zároveň zůstat křesťany, který tu jsou pro druhé. K životu Božích dětí neodmyslitelně patří myšlenka, že máme být „solí země“, „světlem světa“ ale i „vůní Kristovou“ a „pohárem chladné vody“ pro žíznivé. Pokud věříme, že jsme pro Boha neuvěřitelně vzácní, pak pochopíme, že i druzí lidé kolem nás mají pro Boha stejnou hodnotu jako my.

Tato lekce se zaměřuje na zodpovědnost obyvatel království vůči druhým lidem. Laskavost, soucit, a služba jsou součástí rodinné tradice Boží rodiny. Celá Bible mluví o našich vzájemných vztazích. Skutečnost, že díky Ježíši známe svou hodnotu, nám pomáhá budovat přátelství s druhými.

C. Kam směřujeme? (O CO NÁM JDE?)

Po prostudování této lekce bychom byli rádi, aby studenti...

1. ...pochopili, že přátelství s Ježíšem nás vede k přátelství s druhými lidmi.
2. ...přemýšleli nad svým vztahem k druhým lidem.
3. ...našli odvahu jít ve svém životě i proti kulturnímu „proudu“.

D. POMŮCKY

Úvod: Sůl a cukr ve dvou solničkách, termostat a teploměr (případně jakkoliv zdroj tepla a chladu)

Propojení: papíry a propisky/tužky, studentské lekce, Bible.

Aplikace: Papíry a propisky/tužky

2 - PŘEMOSTĚNÍ (rozehřátí, rozjezd)

A. CO UŽ ZNÁM

Když studenti přicházejí do třídy, využijte prvních 10 minut následovně:

1. Zeptejte se, který verš z části na středu si vybrali k naučení. Povzbudte je, aby se tento verš pokusili říct z paměti.
2. Dejte jim příležitost podělit se o vlastní citát, který si napsali k pondělní lekci. Mluvte potom zvláště o těch, které zcela nevystihují křesťanský pohled na život. (Takové citace nejsou součástí každé lekce.)
3. Podívejte se společně na různé odpovědi, kterými reagovali na otázky v části na neděli. Pokud je to možné, můžete jim natisknout i odpovědi, které se objevily na webové stránce <http://RealTimeFaith.adventist.org>. Diskuzi o těchto různých názorech zakončete myšlenkou z části „CO JE TŘEBA ŘÍCT O...“ z učitelských materiálů.

Pokud máte větší počet studentů, je dobré, aby se na tuto aktivitu rozdělili do menších skupinek s dospělým vedoucím.

B. DALŠÍ SOUČÁSTI SOBOTNÍ ŠKOLY

- Song servis
- Misijní část
- Oznámení

3 - ZAČÍNÁME

Poznámka pro učitele: Utvořte si vlastní program z možností, které se Vám nabízí. Při přípravě myslete na to, že studenti musí mít možnost se aktivně zapojit a komunikovat i mezi sebou a příležitost studovat Boží slovo. Nezapomeňte jim během lekce rozdat studentské materiály na další týden.

A. ÚVODNÍ AKTIVITA

Příprava – Budete potřebovat dvě stejné skleněné solničky. Do jedné dejte sůl, do druhé cukr. Studenti budou mít za úkol pouhým pohledem (z větší vzdálenosti) rozpoznat, kde je cukr a kde je sůl.

Pozor – Držte každou solničku v jedné ruce a postavte se tak daleko od sedících studentů, jak je to jen možné.

Start – „Chtěl bych teď vyzkoušet váš zrak a dobrý úsudek. Držím tady dvě solničky. Nejprve mi řekněte, podle čeho poznáte, že je v nich sůl?“ (To nepoznáme úplně jistě, může to být i cukr.) „**Máte pravdu, ve skutečnosti, v jedné z těchto solniček není sůl ale cukr. A můžete mi říct z místa na kterém sedíte ve které z nich je sůl a ve které cukr?**“

Zvedněte levou ruku a zeptejte se: „**Kolik z vás si myslí, že tohle je sůl? Kdo si myslí, že je to sůl přesuňte se na tuhle stranu místnosti. Ti, kteří si myslí, že sůl je v této solničce,** (zvedněte pravou ruku) **přesuňte se na druhou stranu místnosti.**“ Pak se projděte mezi studenty a nasypte každému trochu na ruku ze solničky, kterou si vybrali. „**Neochutnávejte, dokud vám neřeknu!**“ Všichni ať ochutnají najednou. Zjistěte kdo měl pravdu a kdo se spletl.

Toto můžete opakovat s tím že svou vzdálenost ke studentům budete přibližovat.

Rozbor akce – [?] „**Co nám tato ilustrace říká o mezilidských vztazích**“ (Ano, všechno se zdá na první pohled v pořádku, většinou. Až z blízka může člověk začít rozpoznávat rozdíly. Jediný způsob, jak věci rozlišit, je ochutnat je.) **Naše lekce se týká toho, jak se my, Boží děti, chováme k lidem kolem nás, jaký k nim máme vztah.**

B. ÚVODNÍ AKTIVITA

Příprava – Potřebujete termostat a teploměr. Pokud je to možné, můžete použít i nějaký přenosný zdroj tepla či chlazení. V mnoha třídách najdete na stěně termostat, kterým se ovládá teplota v místnosti. Budete diskutovat o obou těchto zařízeních, o termostatu i o teploměru, a tom, jak můžeme přirovnat tyto dva přístroje k našemu vlivu na okolí.

Pozor – Pokud je to možné, zapněte topení na nejvyšší možný stupeň, nebo dejte teploměr do studené vody. (Zdrojem tepla může být i student, kterému budete měřit teplotu.) Vyberte si vlastní způsob, kterým demonstujete rozdíl mezi funkcí těchto dvou zařízení.

Start – „**Víte, jaký je rozdíl mezi termostatem a teploměrem?**“ (Teploměr nám jen ukazuje jak je něco teplé nebo studené. Termostat se snaží o to, aby se teplota zvýšila nebo snížila.) „**Co se stane, když v místnosti teploměr naměří 22°C?**“ (Nic.) „**A když naměří 5°C? Co se stane pak?**“ (Také nic. Teploměr umí je ukázat teplotu, nic víc.) „**A co se stane když termostat nastavíme na 28C?** (topení začne topit a bude tak dlouho hřát dokud se v pokoji nezvýší teplota do požadované výše)

Rozbor akce – [?] „**Jak nám rozdíl mezi teploměrem a termostatem může znázornit úlohu nás křesťanů v naší společnosti? (Jako Boží děti nechceme jen konstatovat, jaká je situace kolem nás, ale chceme být těmi, kdo aktivně ovlivňují „teplotu“ okolí.) Dokážete si vzpomenout, kdy jste ve svém životě byli Teploměrem“ a kdy „termostatem“? Znáte někoho, kdo funguje jako „termostat“? Které osoby z Bible byly takovými „termostaty“? A kteří byli jen „teploměry“? Z čeho tak usuzujete?**

Je možné být společenským a extrovertním typem a přesto být jen „teploměrem“? Jak je to možné? Můžeme ale také spíše tichý a nenápadný člověk být „termostatem“, který má velký vliv na své okolí? Znáte nějaký příklad?

C. ÚVODNÍ ILUSTRACE

Vlastními slovy povyprávějte následující příběh:

Vliv okolí. Před několika lety psycholožka Ruth W. Berenda a její kolegové přišli se zajímavým experimentem, kdy zkoumali vliv skupiny vrstevníků na rozhodování dospívajících lidí.

Měli jednoduchý plán. Do místnosti přivedli vždy skupinu 10 mladých lidí, kteří se měli podrobit testu. Instruktor jim ukazoval několik sloupcových grafů. Jejich úkolem bylo zvednout ruku ve chvíli, kdy instruktor ukázal na nejdelší sloupec v grafu. Ve skutečnosti však byl testován jen jeden člen každé skupiny. Ostatních devět bylo s experimentem předem seznámeno a bylo dohodnuto, že zvednou ruce vždy ve chvíli, kdy instruktor ukáže na druhý nejdelší sloupec v grafu.

Psychologové tak chtěli zjistit, jak se bude testovaný jedinec chovat ve chvíli, když bude obklopen velkým množstvím lidí, kteří očividně nemají pravdu.

Experiment začal a devět mladých lidí zvedlo ruku a hlasovalo pro špatný sloupec. Testovaný jedinec obvykle hleděl zmateně kolem sebe a pak zvedl svou ruku spolu se skupinou. Znovu zopakovali instrukce a přišlo nové hlasování. Avšak sebevědomí teenageři stále tvrdili, že relativně nízký sloupec je ze všech nejdelší. A to vše jen proto, že jim chyběla odvaha, aby se postavili proti skupině. Tato výrazná uniformita se objevila v 75% případů. Výsledky byly velmi podobné u malých dětí i u vysokoškoláků - *Charles R. Swindoll, Taels of the Tardy Oxcarra (Nashville: W Publishing Group, 1998), str.434.*

☐ **„Do jaké míry tento experiment vystihuje povahu většiny z nás? Proč?“** Pokud jste ještě dosud nepoužili počáteční aktivitu B, vysvětlete koncept termostatů a teploměrů.

D. ÚVODNÍ ILUSTRACE

Vlastními slovy povyprávěj následující příběh:

Mohutné stromy sekvoje v Kalifornii jsou považovány za jedny z největších objektů na zemi a za nejvyšší stromy světa. Některé z nich jsou vysoké až 100 metrů a jsou víc než 2500 let staré. Někdo by si myslel, že tak obrovské stromy budou mít nesmírně velký kořenový systém, který bude sahat desítky metrů pod zem. Ale není tomu tak. Sekvoje mají velmi plytký kořenový systém. Jejich kořeny jsou však navzájem hustě propletené. Kořeny jednoho jsou pevně zapleteny do kořenů ostatních. Když přijdou bouře, když fouká vítr, stromy pevně stojí. Jsou navzájem propletené mezi sebou, žádný z nich nestojí o samotě, jeden strom podpírá a chrání druhý. – *Robert J. Morgan, Stories, Illustrations and Quotes (Nashville: Thomas Nelson Publishers, 200), str.129*

☐ **„V čem by se mohla církev podobat sekvojovému lesu? Jak tento příklad ilustruje vztah církve k Bohu?“**

Dnes se zaměříme na to jaký vztah bychom měli mít jeden ke druhému jako Boží děti.

4. SPOJUJÍCÍ ČLÁNEK

A. PROPOJENÍ S KRÁLOVSTVÍM

Požádejte studenty aby si našli a přečetli **Matouš 5,13.14.** **„Myslíte si, že Ježíš toto říkal jedné osobě, nebo skupině lidí?“** (V té chvíli mluvil k davu lidí.) **„I když bychom si mohli tento text vyložit tak, že Ježíš mluví k nám osobně, v tehdejší kontextu mohla znít Ježíšova slova posluchačům takto: Když se všichni scházíte pro dobrou věc, jste solí nebo světlem.“**

Najděme si a přečtěme nahlas Lukáš 10,1.2. Proč si myslíte, že Ježíš posílal své učedníky jako tým (po dvojicích)? (Bůh nás zná. Ví, že se navzájem potřebujeme.)

Zavřete oči a přemýšlejte nad pěti nejdůležitějšími věcmi ve vašem životě. (Můžete si je i napsat na papír). **Kolik z vás dalo na některé z těchto pěti míst přátele? Přátelství je velká hodnota, kterou si přinášíme z rodiny, která si váží vztahů. Už jsem četli o tom, jak Ježíš poslal učedníky ve dvojicích. Přečtěme si ještě Římanům 12,5 a potom Jan 13,35.** Poproste studenty aby verše přečetli nahlas.

Když jsme v Kristu jsme součástí těla. To jsme viděli v Lukáši 10,1.2. Ježíšův nás tak chce použít k tomu, abychom oslovili druhé.

? „V čem je podle vás výhoda toho, když pracujeme na šíření evangelium jako tým? Přináší to i nevýhody?“

B. PROPOJENÍ S ILUSTRACÍ V LEKCI

Požádejte dva studenty aby přečetli dva ilustrační příběhy ze studentské lekce.

? „Co podle vás dělá z člověka „termostat“ nebo „teploměr“? Odpovídají tyto dva příběhy těmto označením?“

Vzpomenete si, kdy vám v životě pomohl vliv kamaráda k moudrému rozhodnutí? Poproste studenty, aby uvedli nějaký příklad. **Přátelé mají výjimečnou moc a výrazný vliv na náš život. Cím to je? V čem tkví výrazný vliv party?**

Bůh nás stvořil jako společenské tvory. Každá skupina je tvořena jednotlivci, a její síla je dána silou a odvahou jednotlivců, kteří ji tvoří. Pokud máte díky Ježíš jasno v tom, kým jste, můžete mít na prostředí, v němž se pohybujete, velký vliv. Často stačí jeden aktivní člověk. Někdo přece musí být termostatem!

Zeptejte se studentů, zda by dokázala najít někoho z vašeho sboru, o kom si myslí, že působí na své okolí jako termostat. Svou odpověď by měli zdůvodnit.

Jaké jsou biblické příklady lidí, kteří byli pro své okolí světlem a solí (neboli termostatem)? Jaké měli vlastnosti? Jaké rizika přinášela jejich role?

Požádejte studenty, aby si našli a přečetli **Lukáš 22,31.32**. Zdůrazněte myšlenku, že Ježíš byl schopný čestně odpovědět Petrovi a nezatajit mu ani nepříjemné skutečnosti. Zároveň jej však uměl povzbudit k velkému úkolu, který jej čeká.

„Představte si, že by vás Bůh požádal, aby jste byli „termostatem“ v jedné konkrétní oblasti vašeho života? V které by to asi bylo? Máte přátele, kteří dokáží říct pravdu, bez ohledu na to, zda se vám to bude líbit nebo ne?“ Upozorněte studenty, že zde nehovoříme o pravdě typu „Ten tvůj nový účes vypadá naprosto strašně...“, ale o důležitých životních otázkách (např. rozhodnutí týkající se vztahů s druhým pohlavím, naše zdraví, vztahy s rodiči, náš čas s Bohem).

Dobrym způsobem, jak poznat, zda jsme pochopili svůj úkol na této zemi, je položit si otázku, zda jsem schopný říct svým přátelům důležitou pravdu i ve chvíli, kdy se jim to možná nebude líbit. Je to podobné, jako by jste viděli někoho, kdo se blíží k okraji útesu. Co mu řeknete? „Klidně běž dál, nic se neděje“? Nebo raději: „Pozor, je to příliš nebezpečné!“?

C. PROPOJENÍ S ŽIVOTEM

Představte následující situaci:

Alešovi kamarádi chodí do stejného sboru jako on. Ví, že všichni v podstatě věří Bohu stejně jako on. Nikdo z nich ale o svém osobním vztahu k Bohu nahlas nemluví. Aleš přemýšlí, jak jim říct, že by se rád s někým četl Bibli, modlil se a mluvil o své víře. Nemá ale dost odvahy. Chtěl by duchovně růst, a doufá, že jeho přátele také. Neví ale, jak jim to říct. Jak se má stát „termostatem“ v takové situaci? Má se postavit před ostatní a něco jim říct? Nebo by si měl raději zatím promluvit třeba jen s jedním dobrým kamarádem? A co kdyby byl tichým příkladem a počkal, až se ostatní začnou ptát?

Myslíte si, že se něco podobného stává často? Proč se mladí lidé někdy obávají vyjádřit svou touhu po hlubším duchovním životě? Může to být s obavou, aby je ostatní nepovažovali za „svatoušky“?

Podívejte se spolu se studenty na biblické texty z části na středu. **Které verše mluví o problémech, s nimiž se setkáváme v našich přátelských vztazích nejčastěji? Povzbud'te studenty, ať se podělí s ostatními o své názory.**

Aktivita: Poproste studenty, aby napsali krátký povzbuzující dopis svému anonymnímu příteli a použili v něm některý z biblických textů z lekce pro tento týden. Smyslem tohoto dopisu je povzbudit jej, aby mohl prožívat více radosti z toho, že je součástí Božího království. Potom tyto anonymní dopisy vyberte a přečtete ostatním.

Co bylo na tomto cvičení nejtěžší? Překvapily vás tyto dopisy a povzbuzení v nich?

5. APLIKACE

A. APLIKAČNÍ AKTIVITA

Rozdělte studenty do menších skupin, v nichž budou pracovat.

Požádejte studenty, aby přemýšleli nad třemi až pěti důležitými oblastmi života, které by ve společnosti rádi pozitivně ovlivnili. Pomozte jim formulovat tři až pět pravidel, jimiž by se sami chtěli řídit, aby dokázali být v těchto oblastech dobrými „termostaty“.

Tato pravidla by neměla být příliš všeobecná; lepší jsou konkrétní návrhy. Místo přání „Jako členové Božího království bychom chtěli mít rádi ostatní lidi...“ je lépe navrhnout konkrétní způsob, jak projevit své přátelství konkrétním lidem.

Opakovala se některá témata v různých skupinách? Která? Jak můžete studentům pomoci, aby uvedli tato pravidla do reálného života?

B. APLIKAČNÍ OTÁZKY

1. Zamyslete se nad následujícími přirovnáními, která vystihují život občanů Božího království: termostat x teploměr, řeka x rybník, sportovec x divák. V čem se tato přirovnání liší a v čem jsou stejná?
2. Do jaké míry je křesťanství „týmovým sportem“ a nakolik zase ryze osobní záležitostí?
3. Varuje Bůh někde v Bibli před negativním vlivem okolí a vrstevníků? V čem může být vliv přátel naopak pozitivní?
4. Mohou mladí lidé posilovat kromě sobotního setkání svůj smysl pro společenství i přes týden? Jak?
5. Souhlasíte s tvrzením, že dnešní svět vede lidi k tomu, aby se stali výjimečnými individualisty místo toho, aby budovali dlouhodobá přátelství. Pokud ano, proč?

6. Někdo prohlásil: „Zřídka kdy rosteme duchovně v izolaci.“ Je to pravda? Kdy toto tvrzení neplatí?
7. Jak může skutečnost, že známe hodnotu sebe i druhých lidí, ovlivňuje naše postoje k zásadním otázkám jako je diskriminace či rasismus?

6. ZÁVĚR LEKCE

SHRNUTÍ

Vlastními slovy shrňte následující myšlenky:

Bůh nás zná lépe, než si vůbec dokážeme představit. Každé Boží dítě je jedinečné, ale to neznamená, že jsou v Boží rodině jedináčci. Potřebujeme jeden druhého. Máme úkol, na kterém musíme pracovat společně. Jedině spolupráce nás dovede k zamýšlenému cíli. Protože máme zodpovědnost jeden za druhého, je třeba se někdy postavit a začít aktivně jednat – nebýt jen teploměrem ale termostatem, nejen rybníkem, ale proudící řekou, nejen pasivním divákem, ale aktivním hráčem.